

Doar după trei zile de presiune kaghebită și armată, populația moscovită și din celelalte orașe mari, obișnuită de când s-a născut cu jugul, nu s-a resemnat nefiind imposibil să înă piept tancurilor. Ultima speranță a oamenilor de pe cuprinsul Uniunii Sovietice și nu numai a lor, a fost Boris Elțin, care este un simbol al reformei și democrației, zbatându-se, să dea drumul urmașului Gorbaciov și să se reaseze viața pe dreptul constituțional, al reformei și democrației.

Dacă n-am fi aici, în coasta Uniunii Sovietice, dacă n-am fi simțit pe propria noastră piele ce este un regim totalitar poate am fi fost și noi la fel de senin indignați, chiar contrariați de pucul de la Moscova și urmările lui. Comunitatea internațională n-a fost amenințată sub nici un fel, țările industrializate având un sistem democratic solid și care n-a cunoscut nici un hiatus. Mămura în care a dispărut aproape trei zile, Gorbaciov de pe scena politică ne readuce în minte fraza, scrisă prin 1938, de Pamfil Șeicaru: „În arta disparițiilor, rușii au fost întotdeauna specializați, iar sovietele n-au fac altceva decât să continue tradiția țarismului”. Așa că istoria se repetă, așa cum observa Arnold Toynbee.

Ieri s-a împlinit un an și opt luni de la revoluția din decembrie 1989, de când România a intrat într-o epocă nouă de reformă economică și democratică. Greutățile sînt mari, resimțite dureros de contribuabili, așa cum ne zicem acum. Știm fiecare de ce sîntem contribuabili, așa cum sînt toți cetățenii țărilor dezvoltate, nu neapărat superindustrializate, în rîndul cărora tot dorim să intrăm. Deocamdată drepturile omului sînt cele mai evidente în țara noastră. Fiecare spune franc ce are pe inimă, deși nu s-a stins focul mistuitor al suspiciunii, el mocnește imbolnăvind suflete tocmai în această perioadă de tragică criză politică în Uniunea Sovietică. Amenințînd direct pe frații noștri de peste Prut, dar și pe noi, indirect. După modelul calului troian, din interior, deoarece sînt forțe, numite nu se știe de ce oculte, care tînjesc după sistemul ceaușist. Mic mi-a fost dat să ascult un om — cam prost de felul lui, vorba cronicarului Ion Neculce —, mărunt bișnițar, care a fost ani în șir deosebit de servil cu mari marii lui ce-l tolerau și-l încurajau tacit să-și vadă de treburile lui, numai de meserie nu. Acum, regretă perioada revoluției și merge din cînd în cînd, ca la Mecca, la cimitirul unde-i înmormîntat eu.

Treaba lui, fiecare om are păsărica lui, alții au cîte un stol. Însă astfel de personaje, nemaiavind mărunte insignifiante privilegii, întrețin o stare de tensiune, otrăvesc sau enervează cugețele unor oameni, onești, români de nobilă simțire, îngrijorați de ce se petrece acum, de puciu de la Moscova prin care revine funestul sistem totalitar. Numai în trei zile a fost sugrumat tot ce s-a făcut mai bun în eșuata perestroika: libertatea cuvîntului, simbol al drepturilor omului atît de tragic sugrumat.

Să ne reamintim cu ce preț ne-am cîștigat libertatea acum un an și opt luni, Vaclav Havel spunea zilele trecute că „roata istoriei nu se întoarce”. Noi avem un aforism străvechi: „înțeleptul învață din experiența altuia, prostul nici dintr-a lui.”

Tiberiu SPĂTARU

Lovitură de teatru Gorbaciov revine la putere

Încă o dată s-a verificat vechea zicală românească potrivit căreia orice minune ține trei zile. După trei zile de coșmar pentru întreaga Uniune Sovietică și de maximă îngrijorare pentru întreaga lume, Mihail Sergheevici Gorbaciov revine pe scaunul prezidențial de la Kremlin, mai sănătos ca oricînd și mai plin de adevărată maselă populară cum n-a fost niciodată. Lovitura militară de stat a eșuat sub presiunea poporului condus cu un curaj nemaîntîlnit de președintele Federației Ruse, Boris Elțin, cel care a fost primul care nu a respectat ultimatumul dat de autorii loviturii de stat, de a părăsi puterea federației în termen de o oră. Dar Boris Elțin, adversarul politic cel mai înverșunat al lui Mihail Gorbaciov, a servit lumii întregi o adevărată lecție de corectitudine politică și de curaj, organizînd întreaga rezistență împotriva conducătorilor puciști. Evenimentele din cursul zilei de miercuri au fost deosebit de rapide și de dense. Primele victime din noaptea de marți spre miercuri, patru tineri zdrobiți de șenilele tancurilor ce au spulberat baricadele ridicate de demonstranți, au înverșunat și mai mult populația Moscovei și au determinat breșe irecuperabile în rîndul armatei. Conducătorii militari au început să se scindeze, în ceea ce privește atașamentul, și miercuri dimineața Boris Elțin avea de partea sa cîteva regimente de militari, ce împreună cu comandanții lor au refuzat să asculte ordinele juntei militare conducătoare. Încurajat de sprijinul popular și de indecizia armatei de a-și asculta proprii conducători Boris Elțin s-a declarat cu împunerică parlamentului Federației Ruse, conducătorul armatei, cerînd generalilor și soldaților să nu mai asculte de Comitetul de stat pentru stare de urgență, lucru pe care armata

La făcut, ascultînd ordinele de retragere în cazărmi, emise de Boris Elțin.

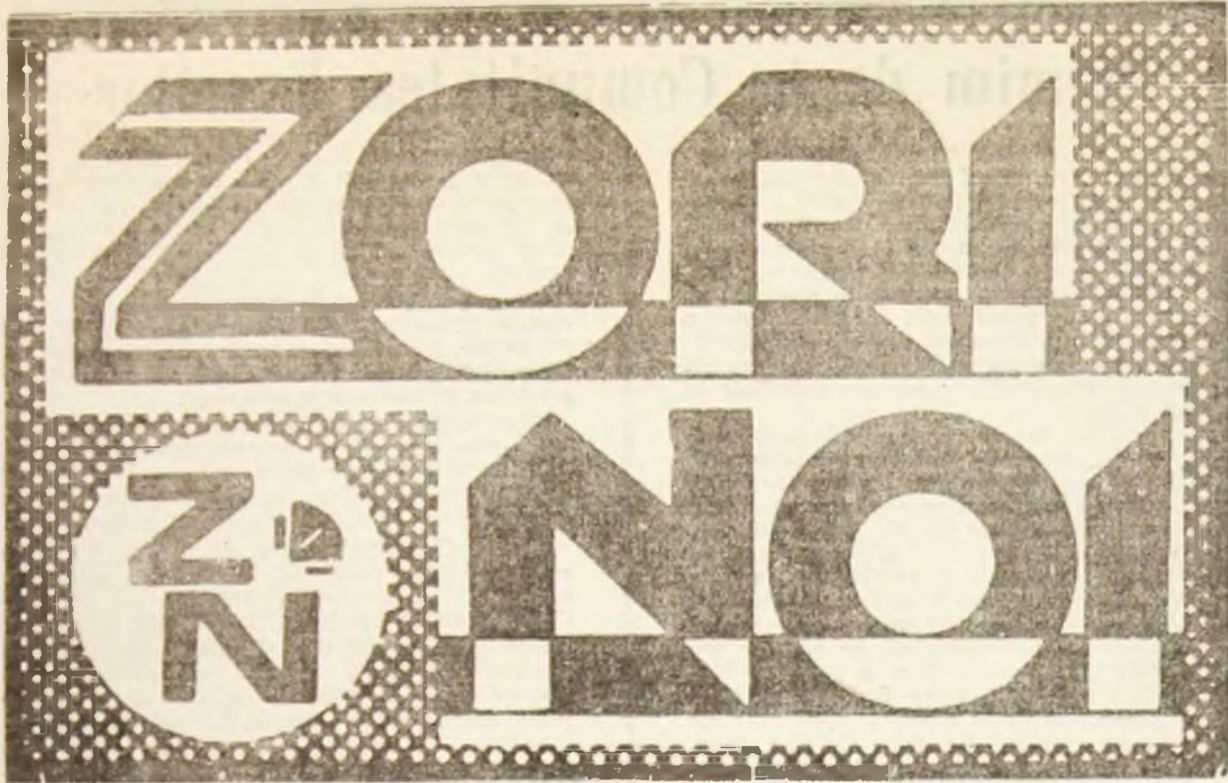
Pierzînd sprijinul armatei, precum și datorită presiunii crescînde a poporului, ieșit masiv pe stradă, puși în situația ca ordinele date să nu fie respectate, autorii loviturii de stat s-au imbarcat într-un avion ce avea ca destinație Crimeea. Potrivit unor surse de informații, neconfirmate încă, zborul spre Crimeea al puciștilor avea drept scop întîlnirea cu președintele Gorbaciov, pentru a obține garanții personale. Dar președintele Gorbaciov, aflat în reședința sa, însoțit de familie și de garda sa de corp, dar fără nici o legătură cu exteriorul, nu i-a mai putut întîlni pe puciști, întrucît, delegația Federației Ruse condusă de primul ministru Silaev, îl însoțea pe Gorbaciov în drumul spre Moscova și spre putere.

Potrivit știrilor transmise pînă miercuri noaptea, președintele Boris Elțin a reușit să vorbească la telefon, în două rînduri cu președintele Gorbaciov, țîndu-l la curent cu desfășurarea evenimentelor.

Revenirea la putere a președintelui Gorbaciov, așteptată cu o reală satisfacție de populația URSS, dar și de cea mai mare parte a lumii, constituie fără îndoială un eveniment de proporții pentru cursul istoriei mondiale și mai ales pentru încheierea comunismului conservator și dur, care nu-și mai poate găsi locul în nici o societate ce a respins, chiar dacă puțin, anul libertății și democrației. Căci dincolo de grîile și anunțatele sancțiuni internaționale din partea statelor lumii împotriva URSS, în cazul izbîndei puciștilor, vo-

Gheorghe CHIRVASA

(Continuare în pag. 4)

Cotidian de opinie și informație al Văii Jiului

ANUL II, NR. 440

VINERI, 23 AUGUST 1991

4 PAGINI — 3 LEI

Vom avea grevă generală în Valea Jiului?

După cum am înformat, oportunitatea declanșării unei greve generale în Valea Jiului a fost discutată, luni, 19 august, la Liga sindicatelor miniere libere. Dezbaterea situației existente în mineritul Văii Jiului, făcută în Consiliul de coordonare al Ligii, a durat peste patru ore. S-a pornit de la concluziile asupra conflictului local de muncă creat zilele trecute la Lupeni, cînd o parte a minerilor au refuzat intrarea în subteran în principala pentru că nu și-au primit leafa la timp. Numai că mișcarea protestatară de la Lupeni a scos la iveală și alte probleme: o stare conflictuală care mocnește. Concret, în dezbaterea amintită, domnul Miron Cozma, liderul Ligii sindicatelor miniere libere, după ce s-a referit pe larg la indisciplina creată sub oblăduirea fostului director al minei Lupeni, la faptul că salariile nu reflectă corespunzător munca — sînt persoane care cîștigă sume enorme de bani fără a le merita și mulți, foarte mulți, care nu-și iau leafa corect pentru că structura sectoarelor este supraîncărcată de cadrele TESA — de altfel la Lupeni va funcționa o comisie de control a RMI și Ligii care cercetează abuzurile din ultimul timp —, a trecut la problemele de fond actuale ale minerilor în Vale. Liderii sindicali de la exploatarea miniere și de la celelalte sindicate afiliate au afirmat că s-a ajuns la stadiul de conflict de muncă între mineri și guvern, nu între mineri și

RMI. Se cere guvernului indexarea salariilor, corelarea lor cu inflația, așa cum s-a promis încă din aprilie. Un act normativ emis chiar de guvern precizează cu termen data de 15 iunie 1991, pentru indexarea salariilor, în funcție de evoluția previzibilă a prețurilor și de inflație, dacă se constată o inflație mai mare de cinci la sută.

Analiza stării conflictuale s-a făcut cu toată luciditatea și fermitatea necesare. În Consiliul de coordonare al Ligii s-a adoptat hotărîrea să se înmîneze guvernului o petiție cu revendicări privind indexarea salariilor, să se parcurgă toate etapele luptei sindicale în speranța că greva generală va fi evitată, prin soluționarea problemei în discuție. Liderii de sindicat sînt conștienți că o grevă în Valea Jiului s-ar extinde fulgerător în țară, cu consecințe neprevăzute pentru actuala putere.

Consiliul de coordonare al Ligii a stabilit ca dată pentru eventuala declanșare a grevei, ziua de 23 septembrie. Considerîndu-se acest răgaz suficient pentru ca guvernul să aibă posibilitatea de a soluționa starea conflictuală și, în același timp, suficient pentru ca greva să fie corespunzător pregătită.

Prin decizia Consiliului, dl. Miron Cozma este împuternicit să negocieze indexarea salariilor cu guvernul și să reprezinte toate interesele minerilor în tratativele cu acesta, (H.A.).

COMUNICAT

din partea Ligii Sindicatelor Miniere din Valea Jiului

În ședința Consiliului de coordonare din 19 august a.c., a fost analizată situația creată prin necorelarea prețurilor la produsele alimentare de bază cu nivelul actual al salariilor. În consecință s-a decis:

Se va cere Guvernului României indexarea salariilor pînă la data de 23 septembrie 1991.

De negocierile cu guvernul privind această problemă răspunde președintele Ligii Sindicatelor Miniere, domnul Miron

Cozma, care are obligația de a folosi toate mijloacele legale de luptă îndeosebi pentru soluționarea problemei.

În condițiile în care negocierile vor eșua și guvernul nu va răspunde favorabil, începînd cu data de 23 septembrie sindicatele afiliate Ligii vor intra în grevă generală.

Președinte,
MIRON COZMA

La o aniversare TRECE TIMPUL...

Dumnezeule, cînd a trecut timpul? Lumea se frîmîntă, suferă și se bucură, se războiește sau dă frîu iubirii. Și timpul trece...

Approape că am și uitat că, acum 10 ani, noi și prietenii noștri tipografi ne-am mutat în casa în care muncim. Ne-am obișnuit să aniversăm orice și doar rareori lucrurile, substanțivele comune țara de care viața ne e searbădă. Iată de ce ne îndreptăm astăzi ghidul către casa care ne găzduiește. Întru împlinirea vocației profesiona-

le, tipografia unde ne cîștigăm — deopotrivă gazetari și tipografi — plina cea de toate zilele. Aici se zămislise și se așează, într-o anume rînduială, cuvintele care pleacă apoi spre sufletul dumneavoastră, al cititorilor.

...Au trecut 10 ani. Cu necazuri și bucurii, cu plecări și sosiri. Unii au plecat, alții au venit, cei mai mulți au rămas. Meseriile noastre înrudite — gazetari și tipografi — nu înregistrează prea mari fluctuații. Asta

pentru că sînt rare și cer, înainte de orice interes, pasiune. O pasiune care ajunge, uneori, să devină boală. O dulce boală... Ca dragostea. Poate de aceea sîntem atît de uniți, poate de aceea, iată, precedem a ne gândi să aniversăm pînă și clădirea în care lucrăm.

Binecuvîntează, Doamne, clădirea din strada Nicolae Bălcescu, nr. 2 și dă-le oamenilor care lucrează în ea, sănătate și belșug!

Mircea BUJORESCU

Nu vă faceți iluzii! Oul tot 6 lei rămîne!

În momentul de față, producția de ouă a fermei nr. 14 Iscroni, aparținând Societății comerciale „Avicola” Deva, este bună. Sau, ca să reproduc exact spusese domnului Constantin Belu, responsabilul economic al fermei, „în ce privește ouăle nu stăm rău”.

Concret, este vorba de 10 256 000 ouă realizate din prima zi a anului 1991 și pînă la 19 august. Treaba a mers mai bine pînă în iunie, cînd hrana păsărilor a fost foarte apropiată, din punct de vedere al compoziției, de cea normală. Respectiv, concentratele administrate au avut conținutul de proteine necesar. În iulie și în primele 10 zile din august, la acest capitol — hrana păsărilor — s-a stat mai rău, societatea din Deva neavînd posibilitatea să expedieze fermei furaje cu un conținut proteic corespunzător. De fapt, acest lucru se observă în producția zilnică de ouă. Dacă în 8 august aceasta era de 43 000 de bucăți, unsprezece zile mai tîrziu, adică în 19 august, ea ajunsese la 62 000 de ouă. Cu același număr de păsări. Ceea ce a condus la saltul respectiv nu a fost altceva decît hrana. Mult mai bună în ce privește conținutul proteic.

Domnul Belu îmi spune că rămînu-și se va menține. Cît? Nu poate să aprecieze, deoarece la Fabrică, de nutriție concentrate stocurile sînt în curs de epuizare. Achiziționarea altora este cu cîntec. S-a auzit că la Constanta ar fi venit un transport de soia, dar, ca să primească, cei de la fabrică sînt întîmpinați cu „banii jos, ochii la apă”. Și, cum banii nu-i prea dau afară din fabrică, este foarte posibil ca să se treacă rîndul.

„Financiar vorbind, îmi zice dl. Belu — și aici intră deja în elementul dumnezeu — nu stăm rău. Ba, avem și ceva beneficii”. „Cum vine treaba cu prețul unui ou a sîrit la șase lei?”. „La calcularea prețului pentru un ou se ține seama de o serie de cheltuieli: furajele, care reprezintă 62 la sută, salariile oame-
lor, contribuția la asigurări sociale, materiale, reformele (mortalitățile), cheltuielile de aprovizionare, plățile la țerți, amortizamentele. Luete toate astea, un ou costă, în cazul nostru, 4,90 lei. Am zis să-l dăm cu cinci lei. La Mintia, la societate, în calculul făcut pentru toate, cele patru ferme de găini ouătoare s-a stabilit ca prețul de vânzare să fie de 5,10 lei pentru un ou de calitate I și de 4,80 lei pentru calitatea a doua. La astea se pun, pe parcurs, adaosurile pretinse de intermediari”. „În condițiile astea, în care și la dumneavoastră, pîrcurile merg bine, putem să ne așteptăm la o ieftinire a prețului?”. „Noi sîntem condiționați de prețul de cost al concentratelor, care — cum am zis — reprezintă 62 la sută din cheltuielile noastre. Dacă furajele ar costa 4—5 lei kilogramul, normal că și noi am scădea prețul. Dar, cum subvenții de la stat nu prea ne așteptăm să primim”.

Pînă la Paști mai este. Deocamdată, gospodinele cumpără cîte 10—20 de ouă. După cît de gros e portofelul. Nu m-ar mira dacă, la primăvară, în preajma sfințelor sîrbători ale Învierii Domnului, vom asista la o scădere spectaculoasă a prețului ouălor și al cărnii. Asta, desigur, nu pentru că statul ar dori să sărbătorim și noi ceva. Ci din alte considerente. Tot atunci, în primăvară, vor fi și alegerile. Voțul omului trebuie cîștigat. Și, pentru o propagandă populistă, se găsească întotdeauna rezerve. Sau bani albi, pentru zile negre.

Gheorghe OLTEANU

Cei mai tare din parcare.

Foto: H. ALEXANDRESCU

Primum de la Comunitatea Evreilor

Comitetul de conducere al Federației Comunităților Evreiești din România, întrunit în 13 august 1991, constată existența unei situații grave create prin continuarea campaniei antisemite întreținute de o parte a presei și își exprimă indignarea și profunda îngrijorare față de consecințele pe care aceasta le poate avea. Existența unor manifestări antisemite la o parte a presei din România este un fapt incontestabil, după cum tot incontestabil este faptul că a existat martiriul evreilor din România în anii 1941—1944.

Reține atenția faptul că, întîindu-și campania antisemită, elementele ostile atacă în scopuri potrivnice intereselor majore ale României, poartele Federației Comunităților Evreiești din România, Eminentă Sa dl. Șef Rabin Dr. Moses Rosen, acuzîndu-l, fără nici un temei, de „culpabilizare” a poporului român, deși nu există nici măcar un singur cuvînt al Domniei Sale prin care să se fi afirmat că vina pentru martiriul evreilor din România ar purta-o poporul român. Din contră, D-sa a făcut permanent o distincție clară între pașnicul și ospitalierul popor român și călăii fasciști care nu reprezintă în nici un fel poporul. Mai mult, Eminentă Sa a dat recent noi dovezi de dragoste față de România și poporul român, uzînd de prestigiul D-sale pentru a obține sprijin economic și politic atît de necesar țării.

Nu este greu de înțeles că, prin această tactică, antisemitii urmăresc să reducă la tă-

cere glasul autorizat al Eminentei Sale, care vorbește în numele nostru, cu deplina noastră consimțămînt, exprimînd indignarea noastră față de campania antisemită care lovește în demnitatea noastră și ne amenință însăși existența noastră.

Ne exprimăm solidaritatea deplină cu președintele Federației noastre, Eminentă Sa dl. Șef Rabin Dr. Moses Rosen, care acționează în numele și în interesul comunității noastre pentru a-i apăra demnitatea și existența.

Comitetul de conducere condamnă încercarea unui grup minuscul și ne semnificativ de „evrei” de a minimaliza faptic și numeric martiriul evreilor din România, încercare prin care se pun în afara rîndurilor poporului evreu.

Cerem Guvernului țării ca, în conformitate cu prevederile legilor în vigoare, să ia măsuri pentru stăvilirea valului crescînd de manifestări antisemite din presa extremistă.

Considerăm necesar să atragem atenția populației evreiești a țării asupra îndatoririi noastre sfînte de a ne consacra și în viitor forțele pentru binele patriei noastre scumpe, România, pentru întărirea relațiilor de prietenie dintre fiii acestei țări în condiții de demnitate și egalitate deplină, primul pas spre recunoașterea demnității și egalității trebuînd să fie încetarea calomniilor ori de unde ar veni ele.

In loc de lei sînt buni și dolarii

Unui conducător auto, care ne-a solicitat să nu-i divulgăm identitatea, i s-au furat într-o zi, din mașină, desigur, toate actele. În aceeași zi, însă, a descoperit în cutia poștală de la domiciliu, o scrisoare prin care i se propune un tîrg. Dacă acceptă tîrgul va avea actele înapoi, dacă nu... salut.

Ce să facă omul? Era vorba, doar, despre redobîndirea celor mai importante acte fără de care era... blocat. Deci, acceptă tîrgul. Ce anume? Să lase într-un plic, a doua zi, nici mai mult nici mai puțin decît 2000 lei. Dar cum cei 2000 nu prea îl scoteau din casă și tot frămîntîndu-se, și-a adus aminte de „dolarii”. Doar cumpărase cu mai mult timp în urmă, în condiții de-a dreptul avantajoase, 50 de dolari de la bișnițari. Dar, ulterior, nu mică i-a fost mîhnirea aflînd că dolarii au fost falși. Și dacă tot a fost tras el pe sfoară, de ce să nu tragă și el pe sfoară un individ care vrea să-l escrocheze? Astfel, în loc de lei a pus în cutie cei 50 de „dolari”. Și „afacerea” a mers: și-a găsit peste o zi actele în cutie, împreună cu un bilețel cu următoarea precizare: „Îmi place ce ai fost domn... și nu ai anunțat poliția”.

Să mai spună cineva că nu intrăm în Europa...

I. DRAGAN

DISPĂRUTĂ

De două săptămîni a dispărut de acasă, în condiții încă neclare, fetița Monica Murărașu, în vîrstă de 11 ani. Cej ce pot da relații sînt rugați să se adreseze familiei — Murărașu Ștefan, str. A. Viatorilor 42 A/8 sau poliției.

Mireea MUNTEANU,
directoarea Liceului industrial
Petroșani

ÎN VIRTUTEA DREPTULUI LA REPLICĂ

STIMATE DOMNUL DIRECTOR,

Vă trimit spre publicare materialul „Mai bine mai tîrziu, decît niciodată”, în spiritul dreptului la replică pe care-l promovați în ziarul „Zori noi”, nu numai ca replică la articolul „Ce-ai semănat, așa culegi” de H. Alexandrescu, ci și pentru a sublinia faptul că cine scrie despre realitatea dintr-o școală trebuie să fie documentat temeinic, obiectiv, bine intenționat, să cîntărească mult și atent faptele pentru a vedea deosebirea dintre împliniri și neajunsuri, precum și rolul major al unora sau altora.

Dacă e necesar, putem dialoga într-un cadru oficial, cu dumneavoastră sau cu redactorul care se ocupă de învățămînt, despre viața școlii, despre rezultate la concursuri, despre munca pro-

fesorilor din școala noastră. Nu este același lucru să scrii despre învățămînt sau despre topografia tarabelor care-și oferă serviciile pentru „aprovizionarea” populației.

Eu sînt un foarte vechi colaborator al ziarului, iar materialele semnate au prezentat interes pentru ziar, cel mai semnificativ argument fiind răspunsul — apreciere, scuzați-mi aparenta lipsă de modestie, publicat în „Romanul” din 5—11 august, la rubrica „Ne scriu oamenii”.

20 august 1991.

Cu mulțumiri,
Prof. Mireea MUNTEANU

Mai bine mai tîrziu, decît niciodată

Publicarea articolului „Ce-ai semănat, așa culegi” din 17 iulie a.c., semnat de Horațiu Alexandrescu, a stîrnit nemulțumiri în colectivul didactic al Liceului Industrial Petroșani din cauza poziției tendențioase a autorului, a necunoașterii realității școlare specifice liceului nostru, a ironiei gratuite prinsă în sintagma „așa-zimă clasă de elită”.

Un răspuns prompt, bine argumentat, care a pus în evidență fragilitatea și superficialitatea tratării unui subiect despre viața unui liceu pe care domnul publicist îl cunoaște mai mult sub aspect fotografic și arhitectural, i-a fost dat în „Zori noi” din 21 iulie, prin articolul „Apa trece, mediocritatea rămîne”, deși nu am înțeles exact dacă se referă la mediocritatea școlară, sau la aceea a articolului „Ce-ai semănat așa culegi”.

Referitor la afirmația „Cei care au concurat în acest an pentru clasa a XI-a, sînt elevi din promoția care nu a susținut concursul de admitere în clasa a noua, acum doi ani”, care mi-a fost atribuită de domnul Horațiu Alexandrescu, faculă nu în redacție, nici la școală, ci pe stradă, „en passant”, menționez că este parțial corectă, eu spunîndu-i că foarte mulți elevi n-au susținut examenul de admitere, nu toți, cum se înțelege din text, iar continuarea („A ajuns cine a vrut și cine nu a vrut”) îi aparține autorului articolului, la fel și concluzia: „Cu alto cuvînt golorile în cunoștințele acumulate în școala generală s-au dovedit insurmontabile. O fi, deși nu tindem să acceptăm explicația”.

De altfel, într-un pasaj anterior, domnia sa a anticipat într-un fel, „explicația” tot în stil personal, categoric, fixînd o sec, paradoxal:

„Cum au promovat acești copii clasele a noua și a zecea rămîne un mister (doar pentru cel străin de problemele învățămîntului, spunem). Exigență „zero”.

Păi ori e mister și atunci nu i cauza lipsa de exigență, ori e lipsa de exigență și atunci nu mai e mister! Ca în Caragiale: „Din două una, dați-mi voie! ori să se revizuiască, primesc! dar să nu se schimbe nimica...”

Deci, o caracteristică a exprimării domnului redactor o constituie ambiguitatea, așa după cum o evidențiază și afirmația „Bine că s-au dovedit „revoluționari” în ceea ce privește renunțarea la uniforma școlară”. Cine? Elevii sau profesorii?

Și apoi, de ce n-a scris domnul H. Alexandrescu despre astfel de examene, despre obligativitatea învățămîntului de 10 clase, despre excluderea repetenței la

clasele I—IV în perioada cînd acestea erau legiferate?

Apreciem faptul că ziarul „Zori noi” manifesta interes și față de liceul nostru dar considerăm că materialele gazduite în paginile sale trebuie să informeze corect cititorii, ele să fie redactate în urma documentării temeinice, competente, cu discernămint și obiectivitate.

Și, apropo de proverbe, avînd în vedere și faptul că ziarul „Zori noi” are redactori pe domenii: „Omul potrivit, la locul potrivit!”

Altfel, apreciem sincer strădaniile domnului Horațiu Alexandrescu în direcția promovării valorilor literare, artistice și spirituale locale, naționale și universale în paginile ziarului „Zori noi”.

BANUL, OCHIUL DRACULUI, LEAGĂ ȘI DEZLEAGĂ

Mesajul scrisorii era al unui om deznă-dăjduit. Al unui om încă tânăr care, într-un accident de circulație, și-a pierdut piciorul drept și trei sferturi din cel stâng...

Ajung pe strada Merisor din Vulcan. Caut casa cu nr. 13, în care locuiește Stoia Gheorghe, semnatarul scrisorii. Întru în curte. Dau peste un ins în vîrstă. „Aici stă dl. Stoia?”. „Aici”. „E acasă?”. Același răspuns scurt „Este”. Mi-am dat seama că bătrînul e socru celui pe care-l căutam. Despre care, în epistolă, dl. Stoia afirma că-l lovește, că-l timorează. Pe el, pe soție și pe copii. Pășesc pragul casei. Imaginea ce mi se infățișează ochilor este parcă desprinsă din romanele lui Dickens, Mizerie de nedescris. Cînd mă vede, dl. Stoia dă să se ridice de pe dormeză. Pe lingă el doi copii își făceau de lucru cu niște baloane. Soția trebăluia la masă. Îi spun cine sînt și pentru ce am venit. Am impresia că nu se aștepta la vizita asta. Bătrînul dă să plece. Îi rog să rămînă. În defînitiv, chestia pentru care am venit îl privește și pe el. Deși nimeni nu mă invitase, dau să mă așez pe un scaun. N-o fac pentru că în ultimul moment, zăresc pe el ceva ce seamănă cu niște pete de grăsime.

Începem discuția. Doream să mă conving dacă treburile stau chiar așa cum sînt descrise în scrisoare. Că socrul, adică bătrînul Lupoaică, vine, îl bate și că refuză să-i înapoieze d-lui Stoia 1500 lei pe care acesta îi dăduse mai demult. E adevărat? Bătrînul spune că dacă i-ar înapoia, gînerelul său îi bea. Că i-au mai venit, nu cu mult timp în urmă, 60.000 lei, alocația pentru copii, și i-am zis să pună 10.000 pe CEC, să aibă cu ce-i trimite pe ăia la școală. El a început atunci să mă injure. Uite, se-neacă în mizerie. În casă am zărit doar doi copii, alocația mi s-a părut mare, așa că încerc să mă lă-

muresc. Aflu că dl. Stoia are de fapt cinci copii: o fată care este la sora soției, în București, un băiat la o soră a socrului în Moldova, cei doi care zburdau pe lingă noi și o fată, înfiată de o familie din Grecia, zice dl. Stoia. La care bătrînul dă replica: „Ați vindut-o!”. Și iarăși un schimb de „amabilități” îndeosebi între d-na Stoia și dl. Lupoaică. Între fiică și tată.

Ultima dată s-au certat în 3 iulie. Totul a plecat de la bani. Dl. Stoia spune, ca și în scrisoare, că socru-său a venit după 1500 lei. Intenția bătrînului — mi-o zice el — era ca să îi țină pentru a-i înapoia după necesități. Că altfel, fi bea Cearța a degenerat în bătaie. „Uite-așa dădea cu lopata-n ușa”, îmi demonstrează pe viu d-na Stoia. „Ce? Să comande ei banii la altii?”. Bătrînul tace cîteva clipe, după care zice: „A luat acum 50.000. Întrebă-l ce face cu ei?”. Într-adevăr, de pe urma accidentului, dl. Stoia s-a ales cu suma asta. Ce vrea să facă? „Treizeci de mii i-am pus pe CEC, să mă duc la București să iau proteze. I-am mai dat niște bani și la o vecină să mi-i țină”. Îmi dau seama cam cum stau treburile, așa că mă adresez bătrînului: „Auzi, matala le dorești răul? După cîte bag de seamă n-ai prea crede”. „Da’ de unde, răspunde dl. Lupoaică. Eu vreau să nu nimicească copiii. Să stringă și ei ceva să-i bage la școală”.

Ies. Pe drum îmi orînduiesc ideile. La fața locului am găsit, toluși, ceva diferit de cele relatate în scrisoare. Potentul relatează o serie de aspecte după care inclini să-i dai dreptate. Dar și ce-i reclamat a spus adevărul. Iată-mă în situația rabinului pus să facă dreptate. În cazul de față de partea cui o fi?

Gheorghe OLTEANU

CINE ARE DREPTATE?

Pe temele zilei

Vacanța și bucurii

Fără voia lor, poate, iată ediți-ia orașului au oferit copiilor a-flați în plină vacanță, o bucurie nesperată. În mult contestatul parc al Petroaniului, aflat de ani de zile în curs de amenajare a fost dată în funcțiune, în fine, fîntina arteziană „Inaugurarea” a avut loc cu un prilej anume și într-un cadru chiar sărbătoros, de Ziua minerului.

Jeturile ce țînesc spre înălțimi, formînd o adevărată boltă peste oglinda de apă a bazinului, oferă un spectacol inedit, bucurînd inimile mai ales ale celor mici. La „spectacolul inaugural”, ce a avut loc de Ziua minerului, a contribuit și fanfara. Cu un concert de promenadă care a fost un adevărat eveniment. Concert de promenadă în parcurile orașului?! Doar bunicii își mai aduc aminte. Concertul din parc a fost urmat și de alte „evenimente”: concursuri de triciclete, desene pe asfalt etc. Ce mai, a fost o zi frumoasă, parcă oferînd multe bucurii celor prezenți, bucurii binevenite printre altele griji și dezamăgiri.

Deși fanfara nu a mai concertat de atunci în foisorul de beton din vecinătatea fîntinii arteziene, bucurii a oferit parcul, respectiv fîntina arteziană și în zilele care au urmat. În puținele zile călduroase cu adevărat de vară, oglinzile de apă ale fîntinii arteziene s-au transformat în bazine, dacă nu chiar de înot, dar de scaldă, un loc de zben-
I. DRĂGAN

taia veselă, în mod sigur. Ce poate fi tentație mare într-o zi caniculară, decît o zbenzuală în apa unui bazin? Că este o tentație mare o dovedește prezenta zgomoloasă în bazin și pe marginea lui cîteva zile la rînd, zeci de copii. Dincolo de rolul său decorativ, fîntina arteziană, născută destul de greoi și care sperăm să nu devină un „monument” al neglijenței, ca cel din centru vechi, iată că îndeplinește și o funcție practică, bucurînd zeci de copii.

Dar fîntina arteziană din nou pare nu este unicul loc de scaldă. Un alt loc la fel de frecventat este lacul de navomodelism al AS „Jiul”. În zilele însorite ale acestei veri, lacul devenise un veritabil ștrand. Cine mai poate oprî asaltul celor mici și mulți aflați în vacanța mare?! Și, apoi, dacă tot e bază sportivă, de ce să nu fie multifuncțională? Toleranța în fața valului de copii, dornici, prin firea naturii, de zbenzuală într-un bazin cu apă, de baie și soare, mai are o motivație: lipsa a altceva, a unor bazine, a unor locuri special amenajate pentru joacă și deslindere. Că doar nu toți copiii ajung la mare, nici cei puțin la Geoagiu, Ștrandul din Aeroport e mai departe, cel de la Petrița s-a închis, iar Jiul e mai murdar și niciodată. Deci, să ne bucurăm de ce avem. Doar zilele de vacanță ca și ale verii sînt numărate.

Meseriași și bișnițari

Nu s-a „orientat” ca mulți alții spre circiumi, boutique-uri sau consignații. Domnul Mihai Moldovan e un tânăr care, de la început, și-a dat seama că astea nu s de el. În primul rînd pentru că, la demaraj, ai nevoie de un capital gras. Apoi bătaia de cap pe care și-o dă procurarea mărfii. Și concurența. De aceea s-a bazat pe brațele sale vinjoase. Și așa a apărut la Vulcan, în blocul 53 de pe strada Republicii, un atelier de vulcanizare și reparații încălțăminte, în care el este și patron și lucrător.

Nu se plînge de clienți. Penele de cauciuc nu s-au anunțat încă a fi pe cale de dispariție, dimpotrivă, iar o cizmă poate plezni cînd nu te aștepți. Ca și alți meseriași, domnul Moldovan crede însă că impozitul perceput de stat este prea mare. De exemplu, spune dumnealui, la un beneficiu — să zicem — de 100.000 lei pe an, din care îți scazi toate cheltuielile, stătuț îți ia trei pătrimi. Și asta cu toate că statul a mărit prețurile la materiale de două, trei, chiar patru ori, iar meseriași, le-au crescut doar o dată. Eu, cînd am deschis, puneam un picic eu 15 lei. Acum a ajuns la 30-40 lei. În rest, n-ai avea de ce mă plînge. E bine că se face deosebire între noi și bișnițari. (Gheorghe OLTEANU)

Convorbiri incomode

— Destul! Am crezut în Revoluție, în libertatea presei, în reformă... Pe tine nu pot să te mai cred.
Desen de Robert HUMED

CINE MAI POATE, SĂ RÎDĂ!

Proliferarea speculei, în numele libertății și democrației, a invadării orașului cu fețe de construcții de fabricare a banilor, neglijarea aspectului civic și ocuparea unor zone cu șatra și întreg calabalicul, constituie versantul nordic, înghețat și alunecos, al începutului de deschidere, formare și pornire cu pași mărunți spre ceea ce numim, fără să o cunoaștem, intrarea în lumea civilizată. Miros de gogoși, miros de ulei rînceț, miros de inghesuală, miros de indiferență, pe un perimetru restrîns, chiar în plin centrul orașului. În zona poștei, stația de autobuz, stația de taximetre, cu două bănci, insuficiente și ocupate pen-
al sutelor de cetățeni care ar prefera să salte în zona flori, bănci, multe bănci, salubritate morală și civică din partea instituției nr. 1 a municipiului. Sub umbra „mașilor arbori”, în plin centrul orașului, în stația de autobuz, în stația de taximetre, cu miros de gogoși, cu miros de ulei rînceț, cu două bănci ocupate, cu anticariat și insalubritate, cu miros de inghesuală, băuții în picioare, femej cu copii în brațe, așteaptă, cu interese, amenajarea unei stații de călători cu prășături moderne, cu sosirea autobuzelor la timp, cu bănci și spații largi, departe de lumea anticariatelor și, aproape de intrarea în lumea civilizată.

Notă

Nu vede nimeni ?

calătorul obosit, bătrîn, bolnav, sau mama cu copii în brațe, oferă trecătorului gustul amar al nepăsării cu care s-a instalat cu sau fără „acceptuț scris ori verbal” al celor ce ar trebui să vadă, anticarul, cu întreg anticariatul și surplusul de gumă de mestecat, lame, chibrituri, brichete venit din lumea interlopă de fost cîntăreț pe la care nu știm ce biserică. Ocuparea abuzivă a băncilor, cu întregul material de propagandă și practica-

rea pe lîta a anturajului conștient, denotă, dincolo de anxietate starea aproximativă a așteptării și consolidării „trecerii timpului” pentru revenirea la statornicia abuzului susținut din umbră de forțe mai mult sau mai puțin cunoscute. Nu știm, dacă încercarea de „evacuare” s-a făcut sau nu, dar vedem zilnic aceeași situație deplorabilă, de lipsă de civilizație, de indiferență față de gustul tinăr și frumos

Ce se mai fură ?

Iată că, după lipsa unor produse, din carne de pe piață, sau prețuri prea piperate ale acestora, s-a trecut de urgență la completarea cămarilor, congelatoarelor, sau direct a mesei de prînz ori de seară, cu mărfa vie, autentică, fara preț — și convision, made in „Carpați”.

În două zile, în acest cartier s-au furat găini din boxe, din curți, de pe afară cu o cutezanță și dibăcie ce anunță o soartă grea și pentru cele rămase. Atenție cocoși, urmați voi.

Gorbaciov revine la putere

(Urmare din pag. 1)

ința poporului sovietic, și chiar a majorității comunistilor din uniune de a consolida mai departe democrația și reformele concepute de președintele Gorbaciov, a fost mai puternică decât orice forță militară, polițistă sau kaghebiștă cu care conducătorii puștiști au încercat să intimideze populația și să bareze drumul firesc al istoriei către democrație și libertate.

După revenirea la putere președintele Gorbaciov a declarat că lovitura de stat pusă la cale de cei opt membri ai comitetului pentru stare de urgență a fost o nebulie. El a mai spus că nu s-au făcut presiuni directe asupra sa întrucât a fost permanent însoțit de garda sa de corp, care l-a rămas fidelă pe tot parcursul perioadei sale de arest la domiciliu. Potrivit declarațiilor făcute de Gorbaciov, fostul vice-

președinte Ghennade Ianaev se află la Moscova, Krucikov, șeful KGB a fost arestat în Crimeea, la fel și ministrul de interne, precum și fostul ministru al apărării, mareșalul Iazov, căruia i-a fost retrasă comanda armatei. Dealtfel, potrivit știrilor transmise de agenția TASS organele de procuratură au deschis deja o anchetă asupra celor vinovați de lovitura de stat, în rândul cărora se includ și alți conducători militari și kaghebiști în afara celor opt persoane care și-au asumat responsabilitatea loviturii de stat și preluării puterii.

Revenirea lui Gorbaciov la Kremlin a fost salutăată cu satisfacție de președintele Bush, dar și de alți conducători de state din lume. Este un fapt firesc ca Gorbaciov să-și precie, așa cum s-a anunțat, în câteva zile, prerogativele, dar întrebările fundamentale față de această lovitură de stat au încolțit nu numai

în lume ci și în mintea colaboratorilor apropiați ai președintelui Gorbaciov, care nu exclude posibilitatea unor scenarii dinainte stabilite și a unor înțelegeri care deocamdată scapă atât opiniei publice, cât și celor mai avizați observatori politici și de ce să nu spunem a scăpat inclusiv CIA, care nu o dată s-a lăudat că stăpânește informativ tot ceea ce se întâmplă în lume. Dar asupra evoluției ulterioare a evenimentelor din URSS vom reveni în numerele următoare, în care vom încerca să oferim cititorilor noștri și alte aspecte legate de această lovitură de stat, considerată de mulți drept o adevărată lovitură de teatru pentru întregul mapamond, dar nu prin desfășurarea ei, ci prin implicațiile ulterioare pe care le implică, nu numai pentru URSS ci mai ales pentru țările Europei de Est.

Cum se acordă azil în Germania?

1. Este necesară cazarea centralizată a solicitanților de azil în cămine, pentru a rezolva mai bine, mai rapid și pentru ca solicitanții de azil să poată fi găsiți într-un loc centralizat de către oficialități. În cazul respingerii cererii, se va grăbi și repatrierea.

2. Procedura juridică de care ținează cei 40 dintre solicitanții de azil respinși poate fi grăbită prin măsuri organizatorice, și anume prin îmbunătățirea metodelor de muncă, printr-o mai bună dotare a judecătorilor, în special cu tehnică de informare și comunicare. Acțiunile judecătorești trebuie să se desfășoare în apropierea locului de cazare, deci de locul central de cazare. Acest lucru solicită instalarea organelor judecătorești în apropiere. O acțiune judecătorească rapidă și o repatriere rapidă vor reduce atracția Germaniei pentru refugiații din pure motive economice. Hotărârile rapide și repatrierile rapide le va merge vestea în țările de baștină ale solicitanților.

3. Repatrierea trebuie să se facă imediat după pronunțarea instanței judecătorești. Dacă acest lucru nu se face, atunci se va șterge deosebirea între dreptul la azil și abuzarea la acest drept, acest lucru făcându-se în defavoarea celor cu drept de azil. Chiar și numai aplicarea acestor trei măsuri, va face posibilă reducerea la numai câteva săptămâni a

șederii unui număr mare de solicitanți de azil fără motive.

Practica utilizată în prezent în landuri, de a primi în locurile centrale de cazare numai cererile, de a-i audia pe solicitanți iar apoi aceștia să fie repartizați după la prelungirea procedurilor administrative cu câteva luni. Acest termen se prelungeste și prin tergiversarea și mai îndelungată a repatrierii, în cazul în care aceasta mai are loc. Dreptul la azil, garantat într-un stat de drept liberal, cere ca în cazurile în care s-a realizat acest drept, să nu rezulte un drept relativ de azil, în urma inactivității sau tergiversării datorate procedurilor administrative, juridice sau de repatriere neadevate.

4. Legat de dreptul procedural. Constituția permite modificările propuse de landuri și anume trecerea altor imputerniciri asupra judecătorilor de la tribunalul administrativ și renunțarea la reclamațiile legate de procedul acordării de ajutor de cheltuieli de judecată. Va trebui să se revizuiască și problema reducerii termenelor existente.

Ministerul de externe a constatat, de exemplu, că în Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, România și Bulgaria nu există situații de prigonire în sensul articolului 16 din Constituția noastră. De aceea, cererile de azil provenite din aceste țări nu sînt îndreptățite.

5. De asemenea, este necesară coordonarea politicii în cadrul Comunității Europene. Recunoașterea, respectiv, necunoașterea dreptului la azil politic în unul din statele membre, ar trebui acceptată și în celelalte țări.

În prezent ar trebui să se facă uz, cât mai rapid, de posibilitățile practice prezentate la litera I, ar trebui verificate posibilitățile legale garantate de Constituție și amintite la capitolul II, și ar trebui pusă în aplicare armonizarea amintită la capitolul III.

Nu se pune problema limitării dreptului de emigrare a persoanelor de origine germană. Acesta nu trebuie confundat cu dreptul la azil. În ultimele luni, numărul emigranților a scăzut la mai mult de jumătate. Cel care s-ar referi acum la limitarea dreptului de emigrare ar declansa numai panică care, la rîndul ei, ar avea ca rezultat creșterea rapidă a numărului acestora. Trebuie acționat și nu discutat; acesta este imperativul momentului. Cel care nu acționează ci doar discută dă naștere doar la xenofobie. Acest lucru contravine liberalismului intern din țara și din societatea noastră. Nu este vorba de dreptul la azil ci doar de abuzurile legate de acesta. Împiedicarea acestui lucru este datoria tuturor autorităților statului. Cel care împiedică abuzul, împiedică și xenofobia.

„PRESS RELEASE“

sește acasă. Rămîneți cu câteva plăgi ușoare...

IAUR
(21 aprilie - 21 mai)

Căutați să fiți pe cât posibil un tip comun. Orice ieșire din tipare este dăunătoare, în ce vă privește.

GEMENI
(22 mai - 21 iunie)

Prea multe (re)burii serioase începute și neterminate. Reveniți la poezie.

RAI
(22 iunie - 22 iulie)

Ca musca-n lapte - scurtă caracterizare a oportunității intervențiilor dv. În rest, bine cu excepția unor dureri de cap.

LEU
(23 iulie - 22 august)

Urmărind doar plăcerea proprie, poți crea neplăceri altora. Mai grav este cînd această remarcă aparține unei persoane a cărei bunăvoință dorești s-o câștigi.

Pentru timpul dumneavoastră liber

VINERI
23 august 1991

10,00 ACTUALITAȚI.
10,10 Calendarul zilei.

10,20 Film artistic. **BOLERO.** (Franța, 1942). Premieră pe țară, înregistrare de pe Canal France International. Cu: Arletty, Andre Luguet, Jacques Dumesnil, Meg Lemonnier, Christian Gerard, Denise Grey. Regia Jean Boyer.

11,55 Campionatul mondial de atletism. Festivitatea de deschidere. Transmisie directă de la Tokio.

14,00 ACTUALITAȚI.

14,10 Mapamond.

14,35 Documentar artistic.

15,00 Mondo-muzica.

15,20 Avanspremiera TV.

15,30 Patrimoniul.

16,00 Limba noastră.

16,30 Studioul muzicii ușoare.

16,50 Tragerea loto.

17,00 Știri.

17,05 Emisiune în limba germană.

18,05 La răscruce de vremuri.

18,35 Tele-discul muzicii populare

19,00 Gongl

19,30 Desene animate. Aventurii spațiului.

20,00 ACTUALITAȚI.

20,35 Sport.

20,45 Studioul economic.

21,15 Film serial. DESTINUL FAMILIEI HOWARD. Ep. 10.

22,15 Simpozion.

23,00 ACTUALITAȚI.

23,15 Virstele peliculei.

0,00 Campionatul european de natație (rezumatul zilei).

0,35 Tele-Top.

Societatea comercială

„REALCOM“ SA - Petroșani

(fost ICSA și AP)

încadrează direct sau prin transfer următorul personal:

— paznici pentru obiective speciale.

Spitalul orașenesc Petrila

organizează, în data de 25. 09. 1991, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

— 1 șofer autosanitară

— 1 instalator sanitar

— 1 zugrav

— 1 asistent laborator

Condițiile de încadrare conform prevederilor HGR nr. 307/1991.

Informații suplimentare la sediul unității, telefon 50350.

MICA PUBLICITATE

VINZARI

VIND Skoda S 105, 55 000 km. Telefon 41792, (2437)
VIND Fiat 1300, 120 mii lei. Str. Gh. Barițiu 24, Petroșani. (2433)
VIND depunere 75 000 Dacia, februarie 1990, contra 85 000. Telefon 43874, după ora 20. (2429)

SCHIMBURI LOCUINȚA

SCHIMB apartament două camere, strada Independenței, cu apartament 2, 3, 4 camere, zona Mignon - Hermes, în condiții avantajoase. Prețiu contract închiriere aceeași zonă. Ofer recompensă. Telefon 42410. (2435)

SCHIMB apartament 2 camere, Independenței 2/18, cu apartament 3 camere (exclus Aeroport). Ofer recompensă. Telefon 44510. (2436)

SCHIMB apartament 2 camere, cu casă colonie, sau apartament zona pieței. Strada Gh. Barițiu 24 (îngă alimentara Bodrog). (2433)

DIVERSE

ANGAJEZ contabil pensionar pentru baraj „Lilac”, strada Gh. Barițiu 24, Petroșani. (2433)

COMEMORARE

SOȚIA, fiul, noră și nepoții anunță împlinirea a 40 de zile de la dispariția dragului lor

HOGMAN ROMULUS

Dumnezeu să-l ierte.
Comemorarea va avea loc la Mănăstirea Lainici, sîmbătă, 24 august. (2430)

HOROSCOP

RECIOARA

(23 august - 21 septembrie)

Supliniți criza de idei, prin muncă asiduă și conștiincioasă.

BALANȚA

(22 septembrie - 21 octombrie)

© punere la punct a partenerului dv. e binevenită. Totuși nu întreceți măsura!

SCORPION

(22 octombrie - 21 noiembrie)

Dacă nu preluați urgent conducerea operațiunii în care sînteți implicați, rezultatul va fi total nesatisfăcător.

SAGETATOR

(22 noiembrie - 20 decembrie)

Puteți să vă spuneați deschis părerea și să acționați cum vă țale capul - aveți mină liberă.

CAPRICORN

(21 decembrie - 19 ianuarie)

Influx astral favorabil activității intelectuale intense. Dacă aveți înclinații spre preocupări artistice, astăzi randamentul este maxim.

VARSATOR

(20 ianuarie - 18 februarie)

Astăzi vă conduce rațiunea. Nu e rău, dacă aveți grijă să vă purtați corespunzător și cu cel care vă invită la o... variație.

PEȘTI

(19 februarie - 20 martie)

Neplăceri în zona abdominală, cauzate de ghiftuală.

BERBEC

(21 martie - 20 aprilie)

Ultimul transport din garnitura cu entorse și contuzii nu vă gă-